

REMISSVAR

Datum
2011-11-08

Ert datum
2011-10-04

Diariernr
2011-5210
Er referens
M2011/3185/R

Avd. för risk- och sårbarhetsreducerande arbete
Enheten för farliga ämnen
Mikael Eriksson
010-240 5027
mikael.eriksson@msb.se

Regeringskansliet
Miljödepartementet
103 33 Stockholm

Europeiska kommissionens formella under- rättelse om Sveriges genomförande av direktivet om hantering av avfall från utvinnings- industrin

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) begränsar sitt yttrande till de delar i underrättelsen som berör artikel 3.16 (definitionen av allvarlig olyckshändelse) och artikel 6 (förebyggande av allvarliga olyckshändelser och information).

Artikel 3.16

Kommissionen menar att skrivningen ”omedelbart eller på sikt, på eller utanför platsen för verksamheten” i direktivets definition av allvarlig olyckshändelse inte har genomförts i den svenska lagstiftningen.

I förordningen (2008:722) om utvinningsavfall definieras allvarlig olycka i 4 §. Även om det får anses vara underförstått i den svenska definitionen i kombination med bestämmelserna i förordningen i övrigt att faran för allvarliga skador gäller ”omedelbart eller på sikt” samt ”på eller utanför platsen för verksamheten”, anser MSB att definitionen av allvarlig olycka för tydlighets skull kan preciseras på det sätt som kommissionen önskar.

Artikel 6.4 första stycket

Kommissionen menar att det i bestämmelserna i 1 kap. lagen om skydd mot olyckor (LSO) inte ingår några krav på extern beredskapsplan enligt artikel 6.3 i direktivet.

Detta är riktigt i sig. Kravet på extern beredskapsplan är genomfört i 3 kap. 6 § punkt 2 förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor (kommunens plan för räddningsinsatser), vilket också framgår av svaret för artikel 6.3 i yttrandet till kommissionen daterat 2011-02-15 i ert ärende M2010/4557/R.

När det däremot gäller syftet med de interna och externa beredskapsplanerna som framgår av skrivningarna i artikel 6.4 första stycket punkt a-d i direktivet, kan dessa punkter, avseende den externa beredskapsplanen, härledas till flertalet av de paragrafer som finns i 1 kap. LSO. På motsvarande sätt kan syftet med den interna beredskapsplanen i huvudsak härledas till skrivningarna i 24 § i förordningen om utvinningsavfall.

MSB anser att artikel 6.4 första stycket är korrekt genomförd i svensk lagstiftning.

Artikel 6.4 andra stycket

Kommissionen menar att det i 40 § 3 b i förordningen om utvinningsavfall, som Sverige hänvisat till i svaret till kommissionen daterat 2011-02-15, inte specifikt föreskrivs att verksamhetsutövaren vid en allvarlig olyckshändelse omgående ska ge den behöriga myndigheten all information den behöver för att bedöma och minimera alla faktiska och potentiella miljöskador.

Detta är riktigt så till vida att 40 § 3 b begränsas till att ”kommunen har fått all relevant information om de risker för allvarliga olyckor som anläggningen är förenad med samt om de åtgärder som har vidtagits eller ska vidtas för att förebygga, förhindra och minska skadliga effekter på människors hälsa och miljö” som underlag till kommunens information till allmänheten. Syftet med bestämmelsen i 40 § 3 b är att kommunen ska bekräfta att denna informationsöverföring har skett från verksamhetsutövaren till kommunen genom en upplysning om detta i den information till allmänheten om säkerheten vid anläggningen som kommunen har ansvar för enligt nämnda 40 §.

När det gäller information vid en allvarlig olyckshändelse så framgår vissa skyldigheter i 24 § förordningen om utvinningsavfall. Där föreskrivs bl.a. att den interna beredskapsplanen ska innehålla en beskrivning av rutiner för alarmering av kommunens organisation för räddningstjänst vid en olycka m.m. (punkt 5) och en beskrivning av rutiner för samverkan med kommunens organisation för räddningstjänst vid en olycka m.m. (punkt 6).

Till detta kan även läggas de skyldigheter som framgår av 2 kap. 4 § förordningen om skydd mot olyckor (FSO). Där anges bl.a. följande.

4 § Om en olycka som kan orsaka allvarliga skador på människor eller i miljön inträffar vid en sådan anläggning som avses i 2 kap. 4 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor eller en överhängande fara för en sådan olycka förelegat, ska anläggningens ägare eller verksamhetsutövaren på anläggningen omgående informera den kommun där anläggningen är belägen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap om

- 1. omständigheterna kring olyckan eller den befarade olyckan,*
- 2. vilka farliga ämnen som finns i anläggningen och som kan orsaka allvarliga skador på människor eller i miljön och om några av dessa*

- ämnen läckt ut,
3. de uppgifter som finns tillgängliga för att möjliggöra en bedömning av
följderna för människor och miljö, samt
4. vilka räddningsåtgärder som har vidtagits.

Så snart det kan ske ska information också lämnas om

- 1. vilka sanerings- och restaureringsåtgärder som planeras för att
begränsa följderna, samt*
- 2. vilka åtgärder som planeras för att förhindra att en olycka inträffar
igen.*

Som framgår av texten gäller denna skyldighet sådana anläggningar som avses i 2 kap. 4 § LSO (farlig verksamhet) och det är länsstyrelsen som med stöd av 2 kap. 3 § FSO beslutar om vilka anläggningar som omfattas. MSB har gett ut allmänna råd och kommentarer om skyldigheter vid farlig verksamhet (SRVFS 2004:8).

Enligt de uppgifter som MSB har fått från länsstyrelserna omfattas i praktiken de bedömda riskanläggningarna enligt 5 § förordningen om utvinningsavfall också av ett beslut om att de är farlig verksamhet enligt 2 kap. 4 § LSO. MSB planerar en översyn av de allmänna råden under 2012 och då är avsikten att kopplingen mellan dessa båda lagstiftningar ska preciseras ytterligare jämfört med nuvarande skrivning. Det handlar om ca 15 anläggningar som bedömts vara s.k. riskanläggningar i Sverige.

MSB anser att artikel 6.4 andra stycket är korrekt genomförd i svensk lagstiftning, om än delvis i en form som kräver ett beslut från berörd länsstyrelse.

Som information kan även nämnas att delar av artikel 14 (upplysningar som ska lämnas av verksamhetsutövaren efter en allvarlig olyckshändelse) i direktivet om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår (96/82/EG, det s.k. Seveso II-direktivet) också är genomfört i svensk lagstiftning genom 2 kap. 4 § FSO, och kräver ett beslut från länsstyrelsen att en sådan anläggning ska omfattas av 2 kap. 4 § LSO. Regeringen har dock aviserat en översyn och ett förtydligande för dessa anläggningar i Skr. 2009/10:124, sid. 55.

Artikel 6.5 första stycket andra meningen

Kommissionen menar att 3 kap. 6 § FSO inte anger skyldigheten att ”informera den berörda allmänheten och göra all relevant information tillgänglig”.

I 3 kap. 6 § FSO tredje stycket anges att ”i samband med att kommunen upprättar eller förnyar planen ska kommunen på lämpligt sätt ge allmänheten möjlighet att lämna synpunkter på planen”. MSB kan hålla med om att direktivets skrivning anger en något mer aktiv och precis inriktning på skyldigheten

än den svenska skrivningen även om det i praktiken inte lär innebära någon avgörande skillnad.

MSB anser att artikel 6.5 första stycket andra meningen är korrekt genomförd i svensk lagstiftning, men har heller inget att invända mot en eventuell precisering på det sätt som kommissionen önskar.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Helena Lindberg. I den slutliga handläggningen deltog även chefsjuristen Key Hedström, avdelningschefen Cecilia Nyström, biträdande enhetschefen Ann-Sofie Eriksson och handläggaren Mikael Eriksson, föredragande.

Helena Lindberg

Mikael Eriksson

Kopia: Försvarsdepartementet/SSK